

***XV. évf. 11. szám
2025. november***

Komárom-Esztergom vármegyei könyvtárszakmai folyóirat
(A Téka Téma utódja)

<https://www.jamk.hu/hu/kemlib>

<http://epa.oszk.hu/02700/02762>

Kiadja a TMJV József Attila Könyvtár

2800 Tatabánya, Fő tér 2. **Felelős kiadó** Mikolasek Zsófia igazgató

Felelős szerkesztő: Mikolasek Zsófia

Rovatvezetők: Fábián Ildikó, Márku Mónika,
Mikolasek Zsófia, Suller Ildikó Tünde

Műszaki szerkesztés: Opálka Tamara

ISSN 2062-5782

Tartalom

MEGYEI KÖRKÉP.....	3
Vékony szövődék – avagy a második fátyol - kiállítás – SUGÁR GABI, JAMK.....	3
Író–olvasó találkozó Szécsi Noémivel – OPÁLKA TAMARA, JAMK.....	4
Két új kötet mutatkozott be a József Attila Könyvtárban – Mórocz Károly és Forgács József író–olvasó találkozója – FORISEK TÍMEA, JAMK.....	4
Grandpierre Attila: kozmikus alkotóerő, a kozmikus életerő nyilvánul meg a zenénkben – SUGÁR GABI, JAMK.....	5
Jókai bibliográfia - A komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár gyűjteménye alapján – FEGYVERNEKI ERZSÉBET, KOMÁROM.....	6
KSZR KÖRKÉP.....	7
Megszépült a „Kultúr” – FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK.....	7
Szakmai nap a József Attila Könyvtárban – FINK NOÉMI, JAMK.....	7
KITEKINTŐ.....	9
Az IKSZ 2025. évi II. közgyűlése – DEÁK KRISZTINA, INFORMATIKAI ÉS KÖNYVTÁRI SZÖVETSÉG.....	9
Közös gondolkodás – szakmai egyeztetés az ELTE-n – FORISEK TÍMEA, JAMK.....	10
GYEREKSAROK.....	11
Kesztyűbáb a Mesesarokban – SULLER ILDIKÓ, JAMK.....	11
KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS.....	12
2025. november.....	12

Vékony szövedék – avagy a második fátyol - kiállítás

SUGÁR GABI, JAMK

Vékony szövedék – avagy a második fátyol címmel nyílt meg november 7-én **Harmos Csilla** és **Fehér Tamás** közös fotókiállítása a József Attila Könyvtár központi épületének Galériáján.

(Fotó: Sugár Gabi)

Nász János ajánlotta az alkotópár műveit az érdeklődők figyelmébe. „Dharmabeszédében” kapcsolódott a képek mély mondanivalójához. „Hogyan lehet MÁS-képen megélni ugyanazt, miért van szükség a művészetre? Talán mert kifejezésre ad lehetőséget, kapcsolatot teremt, társadalmi tükröt tart, értelmet ad és szépséget áraszt, gyógyít és felszabadít, játszani enged és tanít” – hangsúlyozta, majd kifejtette mindegyiket.

„Segít értelmezni az életet, és abban is segít, hogy ne csak túléljünk, hanem élni is tudjunk, sőt felfedezni, megélni az életünk adta ajándékaink értékeit” – tette hozzá. Szólt arról, hogy segít választ találni, kapcsolatot teremt a végtelennel, érzelmeket gyűjt be, iránytű lehet. Értelmet adhat – talán nem a nagybetűs, végleges értelem formájában, hanem abban, hogy segít szebben, mélyebben és tudatosabban élni.

„A válaszok itt is fellelhetők Harmos Csilla és Fehér Tamás képeiben, mert ezek a képek multidimenzionálisan igen is létezők, folyamatos történések, és élnek, és ezeket nézve egy pillanat akárhány aspektusa bontakozhat ki saját fogadásunk által. Képeik megmutatják, újra értelmezik megismerési vágyódásunkat, a kristályos fénybe

való visszavágódásunk egyedi lehetőségeivel, úgy, ahogyan talán még sosem láttuk a káprázat mögötti valóságunk megfogható lényegét, vagy épp pont úgy, ahogy érezzük, csak nem tudtuk megfogalmazni. Ezek az alkotások, ugyan úgy segítenek nekünk megállni, visszanézni, elidőzni, kivesznek bennünk az elveszettségünkől és magunkhoz visszatérítenek, mint amikor az ember egyszerűen csak jelen van.” – mondta megnyitó-beszédében.

A fotók pedig egy hangos világból a csendbe, a saját csendünkbe vezetnek. Harmos Csilla négy tételen át vezet bennünket végig, s mutatja be Tatabányát is úgy, ahogy még nem sokan láttuk. Fények, árnyékok, bekúszó formák vezetnek a Belépés a látásba fotóin. Az Árnyék és emlékezésalkotásait nézve kinyílnak a dimenziók, kökeresztek, fészületek mutatkoznak meg. A jelenlét rejtett formái alakokban, mozdulatokban vagy tükröződésekben jelzik az ember jelenlétét. A Csend és idő ismét visszatér kökeresztekhez, kálváriákhoz, és utakhoz, amelyeken felülnézetből alig látszódik az ember.

Fehér Tamás képei mellett az aláírásként jegyzett szövegek kiabálnak. Rövid haiku versek, idézetek és saját gondolatok olvashatóak, amelyeket a fekete-fehér fotók ihlettek. Képein a pixelek néha elmosódva a semmibe visznek. Vagy messzire? Gyönyörűen kidolgozott fotóin visszatükröződünk. Csacsogva, elmélkedve, sírva, nevetve.

„Mert élnünk kell, harapnunk a napfényt, és fogyasztanunk magunkat, hogy érettek legyünk a halálra. Csakugyan a halál lenne az élet célja?” A csendes elmélkedések utolsó darabja pedig egyfajta feloldás, ventilálás. Az égre néző fák képaláírása ugyanis: „Budapestől 57 km-re, csendes, nyugodt helyen üvöltés eladó!”

Na, ki veszi meg? Harmos Csilla és Fehér Tamás kiállítása január 10-ig tekinthető meg a könyvtár galériáján.

Író–olvasó találkozó Szécsi Noémivel

OPÁLKA TAMARA, JAMK

November 18-án 17 órakor kezdődött **Szécsi Noémi** *Jókai és a nők* című könyvének bemutatója a tatabányai József Attila Könyvtárban. A szerzőt **Mikolasek Zsófia**, a könyvtár igazgató-nője kérdezte művéről és személyes meglátásairól Jókaival kapcsolatban. Arra is fény derült, hogy már jóval korábban, tudatosan készült a Jókai 200 emlékévre, még amikor javában zajlott a COVID-járvány. A kutatómunkát elsősorban a Petőfi Irodalmi Múzeumban, a Magyar Nemzeti Levéltárban, valamint az MNM KK Országos Széchényi Könyvtárban folytatta, ahol kiapadhatatlan forrást talált Jókai életéről, családi háttéréről, a hozzátartozók papírra vetett visszaemlékezéseiben. Ennek eredményeképp a kiadvány számos széljegyzettel, forrásmegjelöléssel, gazdagon illusztrálva jelent meg a Magvető Kiadó gondozásában.

Jókai Mór regényeiben betekintést nyerhetünk a korabeli társadalmi viszonyokba, a férfi–nő kapcsolat dinamikájában, valamint kiemelkedő jelentőségű, ahogyan a női szerepváltozást ábrázolja, széles palettát jelenít meg a 19. század nőiből. Szécsi Noémi szívesen beszélt arról, hogy az író műveiben milyen párhuzamok fedezhetők fel az életére vonatkozóan. Érdekesség, hogy Jókai Mór mindig színésznőkre szeretett bele, hiszen Laborfalvy Róza és Nagy Bella is ezt a hivatást üzte.

A rendezvény során időrendben haladtunk végig Jókai életének fontosabb állomásain, például első házasságának három jelentősebb szakaszán, Róza haláláig, illetve a titkos színésznőről is szó esett, aki Noémi alakját ihlette *Az arany ember*-ben. Szécsi Noémi említést tett Feszty Árpád beházasodásáról a Jókai családba, valamint a Feszty–Jókai szalonban megforduló vendégekről is hallhattunk. Természetesen Grósz Arabelláról, ismertebb nevén Nagy Belláról is beszélt a szerző, megemlítve, hogy Jókai családja sokkot kapott az eljegyzés hírére, végül pedig meg is szakították a kapcsolatot az íróval. A hozzátartozókban vélhetően a társadalmi különbségek és az 54 év korkülönbség váltott ki ilyen reakciót, mert szeretőként talán el tudták volna fogadni Nagy Bellát, ellenben házasságként botrányosnak tartották ezt a kapcsolatot.

Jókai életútja és művei mellett felmerült, hogy Szécsi Noémi szerint ideje lenne újra adaptálni Jókai műveit, mert erősen vizuális kultúrában élnek a mai fiatalok, így talán meg lehetne szeretetni velük az író regényeit. Arról is hallhattunk, hogy Szécsi következő könyvének fő témája Teleki Blanka személye lesz, ezen dolgozik most.

Igazán informatív és tartalmas beszélgetést hallhattunk, bízom benne, hogy a szerző máskor is ellátogat a József Attila Könyvtárba.

Két új kötet mutatkozott be a József Attila Könyvtárban – Mórocz Károly és Forgács József író–olvasó találkozója

FORISEK TÍMEA, JAMK

(Fotó: Forisek Tímea)

A József Attila Könyvtárban került sor **Mórocz Károly** és **Forgács József** legújabb könyveinek bemutatójára, amely egyben egy kötetlen és barátságos író – olvasó találkozó is volt. A két szerző alapos felkészüléssel és nagy lelkesedéssel fogadta az érdeklődőket, akik szép számmal

érkeztek a könyvtárba, hogy első kézből hallhassanak a frissen megjelent művekről és az alkotói folyamat kulisszatitkairól.

A program első részében *A fantasztikus vármege* című kötet került fókuszba. A könyv Komárom - Esztergom vármegye hiedelmeit, legendáit, régi történeteit és különös eseményeit gyűjti össze. A szerzők elmondták, hogy céljuk nem csupán a hagyományok megőrzése volt, hanem egy olyan világ megteremtése is, ahol a valóság és a mese határai elmosódnak. Éppen ezért a mű egyik legérdekesebb vonása, hogy az olvasó maga döntheti el: vajon valóban megtörtént eseményeken alapul vagy csupán a képzelet szüleménye. Ez a megközelítés különös hangulatot kölcsönöz a könyvnek, és egyben arra ösztönzi az olvasót, hogy elgondolkodjon a történetek eredetén.

A bemutató második részében az *Elképesztő* című kötet került terítékre. Ez a mű szintén a fantázia világába kalauzolja az olvasót, tele megdöbbentő, olykor humoros, máskor elgondolkodtató, kitalált történetekkel. A szerzők elárulták, hogy ez a könyv afféle „szabad műhelymunka” eredménye, ahol teret engedtek a kreativitásnak

és a kísérletezésnek. A rendezvény végén lehetőség nyílt kötetlen beszélgetésre, dedikálásra és személyes élmények megosztására is. Az est végül jó hangulatban zárult, sokak kezében frissen dedikált példányokkal – és azzal az érzéssel, hogy a fantázia és a helyi hagyományok találkozása igazán különleges olvasmányélményt ígér.

Grandpierre Attila: kozmikus alkotóerő, a kozmikus életerő nyilvánul meg a zenénkben

SUGÁR GABI, JAMK

Két lapszámra is felhívta a figyelmet **Jász Attila**, azaz Csendes Toll, az *Új Forrás* főszerkesztője az *UFO Nyitott rezervátum* novemberi törzsi gyűlésén. Majd az eget és a Földet összekapcsoló kozmikus életerő és annak egyik földi helytartója, **Grandpierre Attila** csillagász, zenész, a *Vágtázó Halottkémek*, a *Vágtázó Csodaszarvas* és a *Vágtázó Életerő* együttesek alapítója került a fókuszba.

Az együttesek frontembere elképesztő átszellemültséggel van jelen a színpadon, hihetetlen energiával mozog, elmondása szerint ez egy olyan tudatállapot, amelyhez sportolókat is megsegítenő kondíció szükséges.

„A *Vágtázó Halottkémek* nemcsak egy zenekar, mert amit előadunk, az egy általunk teremtet térben, jelentésben és értelemben zajlik, egy olyan világban, amiben összetartozunk a Kozmoszsal. Koncertjeinken előadjuk, ami a belső világunk legmélyén él. Előadásaink által átélhetővé válik az *Ember és a Mindenség* sorsszerű összetartozása, és feltöltődünk egy, a mai világban már rendszerint elérhetetlen teljességgel” – fogalmazták meg mindezt a weblapjukon.

Grandpierre Attila többek között elmondta: már ötéves korában kijelentette, hogy csillagász lesz. Azt érezte, neki a Nappal kell foglalkoznia. Hétévesen pedig bejelentette, hogy énekes lesz. Később mindkettőt elfelejtette, de aztán mégis úgy alakult, hogy csillagász és énekes is lett, egyszerre.

Tizenéves korában a korai Pink Floyd hatott rá. Egyetemistaként már magántanulókat fogadott. Az ötven éve alapított *Vágtázó Halottkémek* elnevezése onnan ered, hogy azt érzékelték az emberek körülöttük tetszhalottként élnek, s ezért olyan zenét akart alkotni, amely a parázsló szikrából születik és az égig ér a lángja. S ezt vágtázással érjük el.

A szikrázó egyéniség mesélt az indulásról, a betiltások időszakáról, amikor ennek magyarázatként csak annyit mondtak: annyira pozitív a jövőképe, ez zavarja az illetékeseket.

Külföldön is hatalmas sikere volt az együttesnek, és többször nyílt lehetőségük kiutazni is. Ám Attila csak nagyon nehezen kapott vízumot. Egy történetet is elmesélt, amikor „állambiztonsági okokból” elutasították. Megkereste az illetékes hatóságokat, és határozott fellépése végül gyors eredményt hozott: mehetett a többiekkel Berlinbe. Hollandiáról is mesélt, ahol hatalmas tömeg előtt muzsikáltak ott, ahol David Bowie lépett fel.

Beszélt az újraértelmezett népzenei játszó *Vágtázó Csodaszarvas* formációról is, amely most ünnepi fennállásának huszadik évfordulóját.

Elmesélte, hogy kozmikus hatású hangok először 17 évesen egy házibulin voltak hallhatóak. Nem sokra emlékszik, vélhetően révületbe esett, amikor zenélgettek, és rágondolt, összekapcsolódni próbált az univerzummal. Felpattant a székből, és a szekrényhez rohant, ahol énekelt és dobolt egyre hangosabban. Mikor ennek vége lett olyan volt, mint egy fohász, egy műezzin.

„A szívem közepéről jött, de akkor még nem tudtam mit kezdeni vele” – mondta.

Zenekarai ma működnek. Zenéik a próbákon, a koncerteken születnek, mégpedig ellenállhatatlan erővel, valami rendkívüli tudatállapotban, és nem valamiféle előzetes elvárásoknak megfelelően.

„Évek során rájöttem, úgy fogom fel, hogy zenénket maga az Élő Világegyetemet mozgató kozmikus szervező tényező, a kozmikus alkotóerő, a kozmikus életerő hajtja. Így aztán csillagászati és zenei munkám szorosan összefügg, és

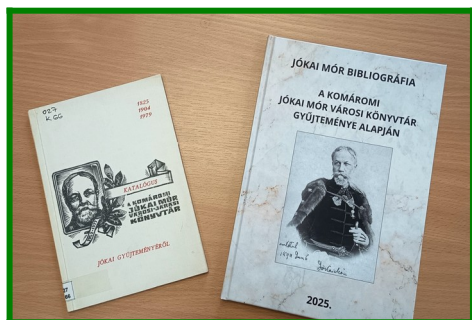
feltárja az Élő Világegyetem mindannyiunk életét, életvitelét alapvetően érintő, legnagyobb és legszemélyesebb titkait.”

Jókai bibliográfia - A komáromi Jókai Mór Városi Könyvtár gyűjteménye alapján

FEGYVERNEKI ERZSÉBET, KOMÁROM

Egy könyvtár esetében mi mással emlékezhetnénk meg méltóbban Jókai Mór születésének 200. évfordulójára, mint egy könyv kiadásával. Egy könyvvel, amit az ő tiszteletére jelentetünk meg, de közben rólunk is szól...

1979-ben, Jókai halálának 75. évfordulója alkalmából jelent meg a mostani kötetünk előzménye. Ez Hegedűs Béla, akkori igazgató gondozásában történt meg. 247 db könyv bibliográfiai leírását tartalmazta és a tatabányai József Attila Megyei Könyvtár sokszorosító részlegében készült.

A mostani kiadás Dudás Judit igazgatónő irányításával született meg. 591 db dokumentum leírását tartalmazza és létrejött többünk közös munkájának köszönhető.

A kiadvány megjelenését komoly háttér munka előzte meg. Az előző bibliográfiát felül kellett vizsgálni, hiszen azóta az állomány összetételében és a technikai háttérben is komoly változások történtek. Ezek után a kötetek és a Textlib adatait egyesével össze kellett vetni, a hibákat javítani, a hiányosságokat pótolni, átemelni a bibliográfiai leírásokat szerkeszthető formátumba. Szerkeszteni, formailag egységesíteni, címmutatót, tartalomjegyzéket készíteni. A munkálatok csaknem 8 hónapot vettek igénybe, hiszen mindannyian a saját munkánk mellett szakítottunk időt erre is. Az eredmény önmagáért beszél: formailag igényes, tartalmilag teljes kiadványt vehetünk kezünkbe.

A bibliográfia fejezetei hűen tükrözik az állomány összetételét. Előre vettük az első kiadású köteteket – jelenleg 39 db van, a legkorábbi 1846-ból. Külön felsorolásra kerültek a legfontosabb gyűjteményes kiadások (Nemzeti Kiadás 1908-11., Kritikai Kiadás 1960-70-es évek, Gyűjteményes díszkiadás 1992-94.). Ezt követték a Jókai-gyűjtemény szakkönyvei, illetve az egyéb dokumentumok Jókaitól, Jókairól.

A bibliográfia többünk munkájából tevődött össze: **Dudás Judit** volt ötletgazda, az ő nevéhez köthető az előszó és az egész folyamat levezénylése, **Fegyverneki Erzsébet** állította össze magát a kiadványt, a szerkesztés pedig **Szilassi Andrea** munkája volt.

Mi sem bizonyítja jobban kötetünk létjogosultságát, mint hogy megjelenése után már az első héten és azóta több alkalommal is volt gyakorlati haszna: kutatáshoz használta intézmény és magánszemélyek is.

Változik a világ: a 46 évvel ezelőtti kiadás írógéppel íródott, csak nyomtatott formában jelent meg. A mostani nyomtatott formában és online is elérhető. Lehetséges, hogy a jövőben már csak online állítják össze és csak virtuálisan lapozhatunk majd bele?

A könyv közzététele egy jó hangulatú bemutató keretében zajlott, ahol büszkélkedhettünk az elvégzett munkánkkal.

Megszépült a „Kultúr”

FÁBIÁN ILDIKÓ, JAMK

A csémi könyvtáratadó után újabb eseményre kaptunk meghívást. Ezúttal az annavölgyi **Erkel Ferenc Kultúrotthon és Könyvtár** több éve tartó felújításának végét ünnepeltük 2025. november 5-én, és vettünk részt az épület (újra)avatásán. Noha a könyvtár helyiségének „rendbe tételére” és új bútorokkal történő berendezésére már 2019-ben sor került, de az elmúlt évek alatt sajnos az időjárás tönkretette a tetőt, így nemcsak a földszinti terek, de az emeleten lévő könyvtár és bányász emlékszoba is renoválásra szorult.

Az ünnepséget a Himnusz eléneklése nyitotta, majd **Bánhidi József** polgármester úr köszöntőjét hallgathattuk meg. Háláját fejezte ki mindenkinek, aki valamilyen módon hozzájárult ahhoz, hogy a Kultúrotthon annyi évtized után végre ismét méltó helyet biztosítson a község rendezvényeinek. **Popovics György**, a Komárom-Esztergom Vármegyei Közgyűlés elnöke, valamint **Erős Gábor**, a térség országgyűlési képviselője a TOP pályázat megvalósításával és a jövőbeni további együttműködéssel kapcsolatban osztott meg pár gondolatot a jelenlévőkkel. A rendezvényt **Dávid Lili Orsolya** szép éneke és virtuóz

furulyajátéka tette még színesebbé. Egy másik fiatal olvasó, **Dékány Dóra** tolmácsolásában pedig meghallgathattuk azt a verset is, melyet kolléganőnk, **Hidasiné Nánási Nikolett** írt kifejezetten erre az alkalomra. ☺

A „hivatalos” részt követően megcsodáltuk az újjá varázsolt és némiképp átalakított könyvtárat, valamint betértünk a szomszéd szobába, hogy a bányászati gyűjtemény között „bóklásszunk” egy keveset. Nemi szendvicssel és pogácsával a hasunkban, több doboznyi ajándékkönyvvvel a csomagtartóinkban, de örömmel a szívünkben indulunk végül vissza Tatabányára.

Szakmai nap a József Attila Könyvtárban

FINK NOÉMI, JAMK

Ismét lehetőséget biztosítottunk a kistéleplési könyvtárosok részére, hogy családias hangulatban találkozhassanak egymással és velünk, informatív előadások, tudásátadás keretein belül.

A korábbi évek „hagyományait” folytatva adott otthont 2025. november 13-án a tatabányai József Attila Könyvtár egy újabb szakmai továbbképzésnek, amelyet a kistéleplési könyvtárosok számára szerveztünk. Hasznos ez azok számára, akik nemrég csatlakoztak hozzánk új könyvtárosként, vagy az előző években nem tudtak részt venni továbbképzéseinken, workshopjainkon.

A nap folyamán több kollégánk osztotta meg tapasztalatait és „trükkjeit”, hogy a résztvevők még hatékonyabban tudják segíteni olvasóikat.

A rendezvényt **Fábián Ildikó**, a Településselátási és Módszertani Osztály osztályvezetője nyitotta meg, köszöntötte a jelenlévőket. A nap első előadója, **Sutáné Csulik Andrea**, a beiratkozás folyamatáról tartott bemutatót, segítve ezzel a könyvtárosokat az olvasók gyors és gördülékeny kiszolgálásában.

Ezután **Fábián Ildikó** előadásában ismertette a tájékoztatás menetét, a leggyakrabban és legkönnyebben alkalmazható keresési lehetőséget a TextLib rendszerben. Majd bemutatta virtuális könyvtárunkat, melyen belül megismerhették a jelenlévők az e-book kölcsönzést, a Laptopírt, valamint digitalizált állományunkat, az e-könyvtárat.

Következő előadóként **Pap Zsuzsanna** az ODR világába kalauzolta a résztvevőket, megismertette, hogyan működik a gyakorlatban a dokumentumok kérése az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer felületén.

Délután **Hatvani István** az adatbázisok kezeléséről tartott interaktív előadást, melyek segítik

a könyvtárosokat a nagy mennyiségű információ gyors és hatékony feldolgozásában.

Ezután **Zantleitner Laura** a CANVA online grafikai tervezőprogramot mutatta be, amely lehetővé teszi vizuális tartalmak létrehozását, segítségével könnyen készíthetők különféle anyagok, közösségi média posztok, prezentációk és nyomtatott kiadványok.

Bízunk benne, hogy a nap során szerzett ismeretek hozzájárulnak a könyvtárak hatékonyabb működéséhez és az olvasók gazdagabb kiszolgálásához. Köszönjük minden résztvevőnek, hogy velünk tartottak, és várjuk a következő alkalmat!

Az IKSZ 2025. évi II. közgyűlése

DEÁK KRISZTINA, INFORMATIKAI ÉS KÖNYVTÁRI SZÖVETSÉG

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség 2025. évi II. közgyűlésére 2025. november 19-én került sor, amelynek a Jászberényi Városi Könyvtár adott otthont.

A regisztráció után **Kovács Péter**, a Jászberényi Városi Könyvtár igazgatója, majd **Tőzsér Istvánné Géczi Andrea** elnök köszöntötte a közgyűlés tagjait, a közgyűlésen megjelent vendégeket és az IKSZ tagkönyvtárakat.

(Fotó: Gémesi Balázs)

Első napirendi pontként a *Kéz a kézben a könyvtárügy támogatásáért* elismerő oklevelek átadására került sor. 2025-ben a beküldött jelölések alapján két elismerés átadására került sor.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség **Mucsiné Erdei Mónika** mesterpedagógusnak, a szegedi Bárczi Gusztáv Egységes Gyógyypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda és Általános Iskola főigazgatójának magas színvonalú szakmai munkáját ismerte el a kitüntetéssel. Ugyancsak elismerő oklevelet adományozott a Szaplonczay Manó Marcali Kórház Prevenció és Egészségfejlesztési Iroda munkatársainak, akik évek óta meghatározó szereplői a város közösségi életének, és szaktudásukkal, tapasztalatukkal, valamint aktív jelenlétükkel sokat tesznek a marcali Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár programjainak sikeréért. A díjazottaknak ezúton is gratulálunk!

A következő napirendi pontban *Könyvtárak mérlegen* címmel szakmai előadásokat hallgathattunk meg. Tőzsér Istvánné bevezető előadásában ismertette az IKSZ, mint érdekképviselői szervezet és a könyvtárak legfontosabb társadalmi szerepvállalásait. Előadásában kiemelten foglalkozott olyan fontos társadalmi kérdésekkel,

mint a könyvtáraknak a lakosság digitális ismereteinek bővítésében nyújtott segítsége, az írás-olvasási nehézségek kiküszöbölése, a közszolgáltatások digitalizálása, a vidékfejlesztés, a klímatusztatosság és a környezetvédelem népszerűsítése. Következő előadót felvezetve elmondta, hogy a Nemzeti Kulturális Alap pályázatára 3 könyvtár (Gödöllő, Eger, Szolnok) konzorciumban dolgozott ki ROI számításra alapuló teljesítménymutatókat, amelyek eddigi eredményeit ismerhettük meg a következőkben.

Istók Anna, a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ igazgatóhelyettese *Mennyit ér egy könyvtár? Társadalmi hasznosság mérése a Gödöllői Városi Könyvtár hagyományos könyvtári szolgáltatásaihoz kapcsolódóan* címmel tartotta meg előadását, melyben bemutatta munkájukat, mely a hagyományos könyvtári szolgáltatások társadalmi hasznosságának mérésére irányult. Őt követte **Gacov Katalin**, a szolnoki Verseghy Ferenc Könyvtár igazgatója, aki *A Verseghy Ferenc Könyvtár társadalomba juttatott értéke* című előadásában foglalta össze azokat eredményeket, amelyeket a könyvtári közösségi szolgáltatások hasznosságának mérése során elértek. **Vas Gábor Tamás**, az egri Bródy Sándor Könyvtár igazgatóhelyettese *Könyvtári szolgáltatások digitális transzformációinak társadalmi hasznosulása* címmel foglalta össze a konzorciumban kidolgozott digitális szolgáltatások mérési eredményeit. Előadását azzal a gondolattal zárta, hogy a könyvtárak szerepváltozása nagyban hozzájárul a személyes és helyi identitás stabilitásához és a közösségépítéshez is.

Ezt követően Tőzsér Istvánné elnök összefoglalta az IKSZ 2025. májusi óta eltelt időszakának eredményeit, kitért az érdekképviselői, az együttműködés, partnerség kérdéseire is. Kiemelte az IKSZ által 2025. évben átadott *Könyvtárügyért díjakat*, az *Év fiatal könyvtárosa díjat*, valamint örömmel osztotta meg a jelenlévőkkel, hogy 2025-ben *Az Év Könyvtártámogatója díjat* az Informatikai és Könyvtári Szövetség számára ítélte oda a Balassi-díj Kuratóriuma és a Balassi Bálint Könyvtár. Elnökasszony röviden ismertette a Szövetség munkáját meghatározó együttműködési megállapodásokat is (Madách Színház, Gondosóra program, Netrevalók program).

Délután a közgyűlés résztvevői bebarangolhattak a Jászberényi Városi Könyvtár minden zegézugát, ha pedig időztek kicsit a második emeleti

Jászsági Népmeseponton, akkor pajzán népmesét is hallhattak a jászberényi kolléganők tolmácsolásában.

Közös gondolkodás – szakmai egyeztetés az ELTE-n FORISEK TÍMEA, JAMK

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem egyik tanszéke adott otthont annak a szakmai megbeszélésnek, amelyen **Takács-Sánta András** ökológiai szakértő – a *világeleje.hu* és a *kiutak.hu* öko közösség egyik meghatározó résztvevője – valamint a hazai zöld könyvtárak vezetői vettek részt. A találkozó célja egy olyan kapcsolati rendszer előkészítése volt, amely új lehetőségeket kínál az ökotudatosság terjesztésére és a zöld átállás támogatására a könyvtári szférában.

Takács-Sánta András 2017 óta a megalakult öko közösség egyik meghatározó személye. Céljuk, hogy minél több emberhez eljuttassák azokat a gyakorlati megoldásokat, melyek csökkentik a klímaszorongást és pozitív szemlélettel segítségek az emberek mindennapjait.

A zöld könyvtárak, mint a közösségi tudásmegosztás kulcsszereplői, egyre fontosabb feladatot vállalnak a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek terjesztésében. A beszélgetés során a résztvevők felkérték Takács-Sánta Andrást, hogy szakmai tudásával és gyakorlati tapasztalatával támogassa, egy olyan átfogó programcsomag kialakítását, amely a környezeti nevelés, a gyakorlati zöld megoldások és a közösségi aktivitás erősítésére fókuszál. A megbeszélés egyik kiemelt témája a klímaszorongás volt. A résztvevők arra keresték a választ, hogy a könyvtárak hogyan tudnák támogatni a társadalmat a környezeti válsággal kapcsolatos félelmek és bizonytalanság kezelésében. Ennek részeként több lehetséges irány is felmerült:

- **Hiteles és érthető információk biztosítása:** Tematikus előadások, könyvajánlók, workshopok és ismeretterjesztő programok formájában. Ezek közül néhány könyvtár már kidolgozta a zöld programja-

it: zöld könyvtári konferencia, zöld előkönyvtár, adatbázis építés és fejlesztés. Jó ötlet volt a remény polca – könyvajánló kialakítása

- **Közösségi terek szerepének erősítése:** Olyan beszélgető körök és klubok szervezése, ahol az emberek megoszthatják érzéseiket, tapasztalataikat és egymást is támogatni tudják.
- **Gyakorlati útmutatás:** Fenntartható életmódot segítő tanácsok, újrahasznosítási praktikák, energia-megtakarítási útmutatók és közösségi kertészeti programok. Világeleje közösség online térben tart előadásokat illetve honlapjukon tematikus témában segítik az ökológia iránt érdeklődőket.
- **Helyi közösségek bevonása:** Kapcsolatok építése civil szervezetekkel, iskolákkal, önkéntes csoportokkal, hogy a fenntarthatósági kezdeményezések szélesebb körhöz eljussanak.

A felek hangsúlyozták, hogy a könyvtárak nyitottságuk és közösségi jellegük miatt ideális terei lehetnek a lelki támogatásnak és az ökotudatos cselekvés ösztönzésének. A közösségek szerepe pedig abban különösen fontos, hogy a közös gondolkodás és cselekvés enyhíti a tehetetlenség érzését. A kisközösségek már szinte a könyvtárak részei, velük együttműködve szélesebb körbe is eljuttatható az információ és a tudás. Remélik, hogy a közös munka kézzelfogható, hosszú távú eredményekhez vezet a fenntarthatóság és a társadalmi tudatosság erősítése terén.

„Senki nem birtokolhatja azt, ami a leg szebb a Földön - de megismerheti és szeretheti. És ez a természet!” (Paulo Coelho)

Kesztyűbáb a Mesesarokban

SULLER ILDIKÓ, JAMK

Kisgyerekként egyik kedvencem volt **Móra Ferenc** *A kesztyű* című meséje. Furcsa mód izgatta a fantáziámat, hogy vajon miért sírdogált az öreg rövidlátó hangya, amikor olyan jól elhelyezkedett ott ötödmagával a meleg, bélelt, tágas kesztyűben? Nem jöttem rá máig sem. Mégis olyan békés ez a mese, hogy valahányszor halom, mindig a *Gőgös Gúnár* illusztrációját látom magam előtt.

Ezt a mesét hozta múlt pénteken **Stréhliné Peternák Magdolna** logopédus a mesesarokunkba sereglett gyerekeknek. Nem volt kétséges, hogy nekik is tetszik! A mese közben megtanul-

tuk az ujjainkat elnevezni, és feszegettük a memóriánk határait, vajon mennyi ételnév, hangszer, foglalkozás és egyéb fér még bele? Bízást mondhatom, kicsi tudorok gyűltek itt össze! Nemhogy mindent megjegyeztek, amit a mesében hallottak, de még azt is tudták, melyik könyvből való a mese!

Amíg egy kék kézre rákerült a kesztyű és az összes szereplő, **Zantleiterné Szebenyi Zsuzsa** néni alkotós asztalain vígan készültek az ujjbábok és hímzett kesztyűk is.

Üzenet a gyerekeknek: *Köszönjük Kedveskék! Magdi néni (és a könyvtáros nénik) szívét nagyon megmelengettétek!*

KÖNYVTÁRI SAJTÓFIGYELÉS

2025. november

1.
A II. világháború Komárom-Esztergom vármegyékben / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 18. - ill.
-A komáromi Klapka György Múzeum és a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Vármegyei Levéltára október 16-án konferenciát szervezett Komárom-Esztergom vármegyék a II. világháborúban témában. Beszámoló a konferenciáról.
2.
Álmodtunk a könyvtárban / Hatvani István. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 21.
-Álmodj a könyvtárban című, egész estés programok valósultak meg a tatabányai József Attila Könyvtárban az OKN keretében.
3.
Álmos kocsmakvíz / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 21. - ill.
-Könyvtári Kocsmakvíz Álom és Valóság témában az OKN keretében a tatabányai József Attila Könyvtárban.
4.
Álom és valóság fotós szemmel / Tarjáné Tihanyi Tímea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 22. - ill.
-2025. október 6-án, az OKN keretében a a Bánhidai fiókönyvtár egy rendkívüli fotókiállításnak adott otthont, melyet a Kép-Szín-Tér Fotóművészeti Műhely Analóg Alkotó Csoportjának (A2) alkotásaiból válogatott össze a társulat.
5.
Álomversek nyugdíjasoknak / Magaláné Kovács Andrea. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 23. - ill.
-Az Országos Könyvtári Napok alkalmából irodalmi délutánt szervezett szépkorú olvasóinak a tatabányai József Attila Könyvtár álom és valóság témában.
6.
Az afrikai sertéspestis már vármegyénkben is megjelent : hétvégi túrázók szembesültek a mindennapok harcával - kiderült a vadász szerepe a történetben. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 269. sz. (2025. november 20.), p. 3. - ill.
-A Vértessedő Zrt. nyilatkozott az afrikai sertéspestisről.
7.
Beiratkozási akciók az Országos Könyvtári Napokon / Feketsné Kisvarga Anita. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 20. - ill.
-Beiratkozási akciók az Országos Könyvtári Napok keretében Tatabányán.
8.
Csapó Csaba előadássorozata a városi könyvtárban / Gábor Kitti. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 19. - ill.
-Dr. Csapó Csaba dorogi kötődésű történész előadásai a Gáthy Zoltán Városi Könyvtárban.
9.
Egy csipetnyi Őrség / Macher Péter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 12-13. - ill.
-Október 28-án a 137. Öko-est keretében került sor Veér Károly újságíró A BŰRŰ és egyéb LÖVEI ingyencségek. Zalalövő, én, és a 60-as évek című könyvének bemutatójára.
10.
Egy nap a népmesék bűvöletében / Gerginé Kolok Melinda. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 15.
-Beszámoló a 2025. szeptember 26-án a budapesti Márai Sándor Kulturális Központban megrendezett XXI. Országos Népmese Konferenciáról.
11.
"Eltépném lelkemet"- Vörösmarty Mihály élettrajzi regénye. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 13. - ill.
-Az Értékeink nyomában legutóbbi rendezvényén Cselenyák Imre mutatta be Eltépném lelkemet című új élettrajzi regényét, mely Vörösmarty Mihály születésének 225. évfordulójára jelent meg.
12.
Emberek -hagyomány, bölcsesség képeken / Sugár Gabi. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 28. - ill.
-Az Országos Könyvtári Napok keretében a tatabányai József Attila Könyvtárban Emberek címmel a székhelyi Városi Könyvtár Látvány- és Hangzóanyag tárának létrehozója és gondozója, Szabó Károly filmes, fotós, dokumentarista fotóiból nyílt kiállítás.
13.
"Fáklyák, lángok, fények, tudták miért élnek" - az aradi vértanúkra és Jókai Mórra emlékeztünk / Bacsáné Fuli Anikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 11. - ill.
-Megemlékezést tartottak az aradi vértanúkról és Jókai Mórrol a tatabányai Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtár szervezésében október 2-án és 6-án.
14.
Forgács József mesekönyvet írt Hanzlik Jánosról : Oroszlány Toldi Miklósa a medvével is megküzdött / Kiss T. József. - In: Regio regia : a közép-dunántúli régió üzleti magazinja. - 25. évf. 170. sz. (2025.), p. 44. - ill.
-Oroszlány, Hunyadi Mátyás Általános Iskola könyvtára: Hajdú Zsófia és Forgács József "Medvebirkózó" című

gyermekkönyvét mutatták be, mely az oroszlányi ifj. Hanzlik János birkózóról szól.

15.

Ha egy nő álmodik, és meg is valósít – Író - olvasó találkozó Zubor Rozival / Árvai Nóra. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 23-24. - ill.

–2025. október 9-én Zubor Rozi volt a tatabányai József Attila Könyvtár vendége, Árvai Nóra beszélgetett vele női témákkal foglalkozó könyveiről.

16.

Interaktív mesejáték a könyvtárban - "A szegény ember szőlője" című népmese életre kelt! / Makó Liliána. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 29. - ill.

–A szegény ember szőlője címmel tartott interaktív mese-foglalkozást gyerekeknek Mikolasek Zsófia a tatabányai Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtárban.

17.

Írók titkai - Benyák Zoltán estje / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 24. - ill.

–Az Országos Könyvtári Napok keretében, október 11-én Benyák Zoltán tatabányai sci-fi író látott vendégül.

18.

Játszani is engeddd... a TMJV József Attila Könyvtár foglalkozásai testközelből / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 24-25.

–Különböző korosztályok számára tartandó gyermek-könyvtári foglalkozásokból szervezett workshopot a tatabányai KisBalázs Gyermekkönyvtár az OKN keretében. Ekkor került sor a gyermekkönyvtár névadására is.

19.

József Attila Baranyában / Márkus István. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 15-16. - ill.

–Baranya vármegyében "vendégeskedett" a tatabányai József Attila Könyvtár névadójáról készített roll-up kiállítása.

20.

Közel került hozzánk az eltávozás / Varga - Duba Réka. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 17. - ill.

–Csanádi Viktor Holló református lelkész és etnográfus Holtak legendái című előadását hallgatták meg a Szent Margit Iskola 5-6. évfolyamosai a tatabányai KisBalázs Gyermekkönyvtárban.

21.

Lapozgattak is a másodikosok : [hír]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 274. sz. (2025. november 26.), p. 2.

–A tati általános iskola 2. osztályosai a helyi könyvtárba látogattak.

22.

Mesesarok a gomba alatt... / Suller Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 17.

–Bodonyi Júlia mozgásterapeuta-óvodapedagógus volt az októberi Mesesarok vendége.

23.

Nincs semmi baj - könyvbemutató / Macher Péter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 25-26. - ill.

–Az Országos Könyvtári Napok keretében került sor Schmöltz Margit Nincs semmi baj című regényének bemutatójára a tatabányai József Attila Könyvtárban.

24.

Nincs semmi baj Schmöltz Margittal / Illés Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 22-23. - ill.

–2025. október 7-én Schmöltz Margit író látogatott a tatabányai Magyar Zoltán Tudásközpont és Könyvtárba, akivel legújabb könyvéről, a Nincs semmi bajról beszélgettek az Országos Könyvtári Napok keretében.

25.

Nyilvános buddhista tanítás a karmáról / Hatvani István. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 12.

–Október 17-én a Tatabányai Gyémánt Út Buddhista Közösség szervezésében nyilvános buddhista tanításnak adott otthont a tatabányai József Attila Könyvtár.

26.

Október - Az Országos Könyvtári Napok hónapja / Turi Miklós. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 26-27. - ill.

–Az Országos Könyvtári Napok programjai a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban.

27.

Pápes Éva felnőtteknek mesélt a tatabányai József Attila Könyvtárban / Márku Mónika. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 27.

–Pápes Éva mesefejtő Az álomlátó fiú címmel tartott előadást az OKN keretében a tatabányai József Attila Könyvtárban október 10-én.

28.

Racemachine a könyvtárban / Macher Péter. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 27-28. - ill.

–Október 14-én Szőnyi Ferenc triatlonista, ultrasportoló volt a tatabányai József Attila Könyvtár vendége.

29.

Szervezetfejlesztés könyvtárunkban (2017-2025) / Mikolasek Zsófia. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 3-10. - ill.

–Szervezetfejlesztés a tatabányai József Attila Könyvtárban 2017. és 2024. között.

30.

Új helyen a csémi könyvtár / Fábíán Ildikó. - In: Kemlib [Elektronikus dokumentum] : a Téka Téma online utóda. - 15. évf. 10. sz. (2025. október), p. 14. - ill.
–Megszépült, tágasabb lett és új helyre költözött a csémi Községi Könyvtár, melynek ünnepélyes átadását október 17-én tartották.

31.

Újabb könyveket lehet kinyitni : [hírek]. - In: Komárom-Esztergom vármegyei 24 Óra : a Mediaworks Hungary Zrt. közéleti napilapja. - 36. évf. 265. sz. (2025. november 15.), p. 2.
–Kétnyelvű könyvekkel is gazdagodott a nyergesújfalui könyvtár.